ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

z 5. mája 2009 *

Vo veci T-449/07,

Thomas Rotter, bydliskom v Mníchove (Nemecko), v zastúpení: M. Müller, advokát,

žalobca,

proti

Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (ÚHVT), v zastúpení: G. Schneider, splnomocnený zástupca,

žalovanému,

ktorej predmetom je žaloba podaná proti rozhodnutiu štvrtého odvolacieho senátu ÚHVT z 27. septembra 2007 (vec R 1415/2006-4), týkajúcemu sa zápisu trojrozmerného označenia, ktoré tvoria zoradené párky, ako ochrannej známky Spoločenstva,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (druhá komora),

v zložení: predsedkyňa komory I. Pelikánová, sudcovia K. Jürimäe (spravodajkyňa) a S. Soldevila Fragoso,

tajomník: T. Weiler, referentka,

so zreteľom na žalobu podanú do kancelárie Súdu prvého stupňa 3. decembra 2007,

so zreteľom na vyjadrenie k žalobe podané do kancelárie Súdu prvého stupňa 8. apríla 2008,

po pojednávaní zo 14. januára 2009,

vyhlásil tento

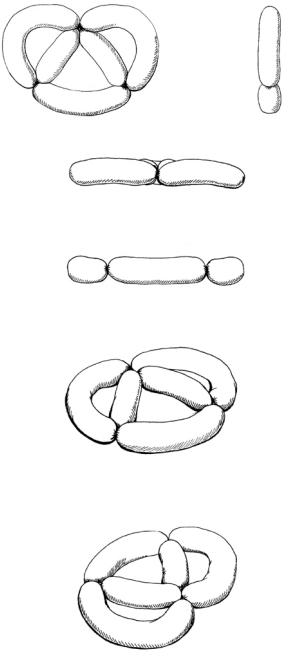
Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Žalobca Thomas Rotter podal 17. marca 2005 na Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (ÚHVT) prihlášku ochrannej známky Spoločenstva

podľa nariadenia Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 1994, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 146) v znení zmien a doplnení.

2 Prihláška ochrannej známky bola podaná na zápis tohto trojrozmerného tvaru:

3 Výrobky a služby pôvodne uvedené v prihláške patria do tried 29, 30 a 43 v zmysle Niceskej dohody o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb pre zápis známok z 15. júna 1957 v revidovanom a doplnenom znení a pre každú z týchto tried zodpovedajú tomuto opisu:

— trieda 29: „Mäso, hydina a divina, mäsové výťažky, konzervovaná, suchá a varená zelenina, kompóty, mliečne výrobky, údeniny, zemiakové výrobky“,

— trieda 30: „Cukor, ryža, cereálne výrobky“,

— trieda 43: „Reštaurácie (stravovanie); dočasné ubytovanie“.

4 Prieskumový pracovník rozhodnutím z 28. augusta 2006 na jednej strane prijal prihlášku prihlasovanej ochrannej známky pre výrobky patriace do triedy 43 a na druhej strane prihlášku zamietol podľa článku 7 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia č. 40/94 pre výrobky patriace do tried 29 a 30 z dôvodu, že prihlasovaná ochranná známka nemala rozlišovaciu spôsobilosť.

5 Žalobca podal 30. októbra 2006 proti rozhodnutiu prieskumového pracovníka na ÚHVT odvolanie podľa článkov 57 až 62 nariadenia č. 40/94.

6 Štvrtý odvolací senát ÚHVT rozhodnutím z 27. septembra 2007 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) zamietol toto odvolanie. Odvolací senát dospel k záveru, že pokiaľ ide najmä o údeniny, tvar, pre ktorý bola podaná prihláška ochrannej známky, zodpovedá poskladaniu piatich odlišných párkov, ktoré sú na svojich koncoch navzájom spojené. Odvolací senát sa však domnieval, že uchytenie párkov jeden o druhý na ich koncoch tak, aby predstavovali neprerušený rad, je bežnou praxou, ktorá vyplýva z výroby. Odvolací senát konštatoval, že priemerný spotrebiteľ nebude vnímať takúto prezentáciu výrobku ako údaj o obchodnom pôvode, ale iba ako jeden z viacerých spôsobov spojenia viacerých párkov na ich spoločné uskladnenie a predaj. Odvolací senát dospel k záveru, že toto prihlasovanému tvaru nedáva rozlišovaciu spôsobilosť.

7 Listom adresovaným ÚHVT 3. decembra 2007 požiadal žalobca v ten istý deň, keď podal túto žalobu, o zúženie zoznamu výrobkov a služieb uvedených v prihláške ochrannej známky podľa článku 44 nariadenia č. 40/94 na „údeniny“ patriace do triedy 29 a služby „reštaurácie (stravovanie); dočasné ubytovanie“ patriace do triedy 43 v zmysle Niceskej dohody. ÚHVT v liste z 8. januára 2008 určenom žalobcovi uviedol, že na zozname výrobkov a služieb, pre ktoré bola podaná prihláška ochrannej známky, sú naďalej uvedené len „údeniny“ a služby „reštaurácie (stravovanie); dočasné ubytovanie“, ktoré patria do uvedených tried.

Návrhy účastníkov konania

8 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zaviazal ÚHVT na náhradu trov konania, vrátane trov konania, ktoré vznikli v odvolacom konaní.

9 Žalobca na pojednávaní v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa na jednej strane uviedol, že predmet jeho žaloby sa zužuje len na návrh zrušenia napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom zamieta zápis prihlasovanej ochrannej známky pre „údeniny“ patriace do triedy 29 v zmysle Niceskej dohody, a že na druhej strane berie späť žalobu pre zostávajúcu časť napadnutého rozhodnutia.

10 ÚHVT navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

11 Žalobca na podporu svojej žaloby uvádza jediný žalobný dôvod založený na porušení článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94.

Tvrdenia účastníkov konania

12 Žalobca tvrdí, že prihlasované označenie má rozlišovaciu spôsobilosť v zmysle článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94 vzhľadom na to, že môže slúžiť na určenie obchodného pôvodu údenín. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že prihlasovaný tvar sa významne odchyľuje od tvaru prezentácie dotknutých výrobkov, s ktorým sa spotrebiteľ zvyčajne stretáva.

13 Žalobca po prvé tvrdí, že údeniny sú v obchodoch zvyčajne ponúkané oddelene a v typickom tvare, t. j. v podlhovastom a okrúhlom tvare. Prihlasovaný tvar sa však z dvoch hľadísk odchyľuje od zvykov používaných v odvetví v oblasti prezentácie tvarov dotknutých výrobkov. Na jednej strane by párky varené vo vriacej vode a párky na grilovanie, ktoré sú zložené z viacerých prvkov, neboli v danom prípade oddelené jeden od druhého, ale zoradené. Na druhej strane si takto zoradené údeniny nezachovávajú svoj obvyklý podlhovastý a okrúhly tvar. Žalobca spresňuje, že v prípade údenín predstavuje toto zoradenie originálny a nový tvar, ktorý sa podobá na tvar praclíka, avšak nie s úplným osvojením tohto tvaru, pretože na rozdiel od praclíka sa tento tvar zjavne skladá z viacerých prvkov.

14 Žalobca po druhé tvrdí, že dotknuté zoradenie párkov nezodpovedá obvyklému tvaru párku. Okrem toho prezentácia údenín v tvare zloženého celku, ktorý sám osebe vyvoláva podobnosť so známym tvarom, a to s tvarom praclíka, ktorý patrí do iného odvetvia výrobkov, by tiež pre spotrebiteľa nepredstavovala obvyklú prezentáciu dotknutých výrobkov. Práve z dôvodu tejto neobvyklej prezentácie v oblasti obchodu s údeninami si spotrebiteľ predtým, ako si spomenie na tvar údenín, najprv všimne výrobok. Podľa žalobcu sa tvar prezentácie tejto údeniny stane jej charakteristickým prvkom, ktorý umožní spotrebiteľovi odlišovať ju od údenín ostatných výrobcov. Z pohľadu spotrebiteľa tak dáva prihlasovaný tvar prezentácii údeniny na rozdiel od typického tvaru párku fantazijný prvok potrebný pre jeho rozlišovaciu spôsobilosť.

15 Žalobca po tretie uvádza, že prihlasovaný tvar sa o to významnejšie odchyľuje od tvaru prezentácie dotknutých výrobkov, s ktorým sa spotrebiteľ obvykle stretáva, že použitie fantazijného tvaru prezentácie údenín na účely podpory ich predaja je už samo osebe novým obchodným fenoménom.

16 ÚHVT nesúhlasí so žiadnym z tvrdení; ktoré uvádza žalobca.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

17 Je potrebné najprv pripomenúť, že podľa článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94 sa do registra nezapíšu ochranné známky, ktoré nemajú rozlišovaciu spôsobilosť.

18 Podľa ustálenej judikatúry sú označenia uvedené v článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94 považované za nespôsobilé plniť základnú funkciu ochrannej známky, a to identifikovať obchodný pôvod tovaru alebo služby s cieľom umožniť spotrebiteľovi, ktorý nadobudne tovar alebo službu, ktoré ochranná známka označuje, vykonať pri neskorších nadobúdaniach ten istý výber, ak sa skúsenosť ukáže byť pozitívnou, alebo vykonať iný výber, ak sa ukáže byť negatívnou [pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. decembra 2005, Bic/ÚHVT (Tvar kamennej tehly), T-262/04, Zb. s. II-5959, bod 20 a tam citovanú judikatúru].

19 Rozlišovacia spôsobilosť ochrannej známky sa má po prvé posudzovať vo vzťahu k tovarom alebo službám, pre ktoré sa zápis žiada, a po druhé vo vzťahu k ich vnímaniu príslušnou skupinou verejnosti, ktorú predstavuje spotrebiteľ týchto výrobkov a služieb [pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Procter & Gamble/

ÚHVT, C-473/01 P a C-474/01 P, Zb. s. I-5173, bod 33; rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, Neumann/ÚHVT (Tvar mikrofónového krytu), T-358/04, Zb. s. II-3329, bod 32 a tam citovanú judikatúru].

20 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že kritériá posúdenia rozlišovacej spôsobilosti trojrozmerných ochranných známok tvorených tvarom výrobku nie sú odlišné od kritérií uplatniteľných na iné kategórie ochranných známok [pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 25. októbra 2007, Develey/ÚHVT, C-238/06 P, Zb. s. I-9375, bod 80; rozsudok Tvar mikrofónového krytu, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 41].

21 V rámci uplatnenia týchto kritérií však vnímanie príslušnej skupiny verejnosti nie je nevyhnutne rovnaké v prípade trojrozmernej ochrannej známky tvorenej tvarom samotného tovaru a v prípade slovnej alebo obrazovej ochrannej známky, ktorá spočíva v označení nezávislom od vzhľadu výrobkov, ktoré označuje. Priemerní spotrebitelia totiž nemajú v prípade absencie akéhokoľvek grafického alebo slovného prvku vo zvyku odvodzovať pôvod tovarov od ich tvaru alebo tvaru ich obalu, a preto by mohlo byť náročnejšie preukázať rozlišovaciu spôsobilosť, pokiaľ ide o takúto trojrozmernú ochrannú známku, než pokiaľ ide o slovnú alebo obrazovú ochrannú známku (pozri v tomto zmysle rozsudky Develey/ÚHVT, už citovaný v bode 20 vyššie, bod 80, a Tvar mikrofónového krytu, už citovaný v bode 19 vyššie, bod 42).

22 Okrem toho úroveň pozornosti priemerného spotrebiteľa sa líši v závislosti od kategórie predmetných tovarov alebo služieb (rozsudok Súdneho dvora z 22. júna 1999, Lloyd Schuhfabrik Meyer, C-342/97, Zb. s. I-3819, bod 26). Pokiaľ ide o výrobky každodennej spotreby, ktoré sa predávajú za pomerne nízke ceny, je úroveň pozornosti priemerného spotrebiteľa v súvislosti s ich vonkajším vzhľadom nižšia.

23 Napokon na posúdenie toho, či tvar zložený z viacerých prvkov môže príslušná skupina verejnosti vnímať ako údaj o pôvode, je potrebné analyzovať celkový dojem, ktorý toto zloženie vyvoláva [pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. septembra 2001, Procter & Gamble/ÚHVT (Štvorhranná tableta s výplňou), T-129/00, Zb. s. II-2793, bod 54].

24 So zreteľom na tieto úvahy je potrebné preskúmať, či odvolací senát správne posúdil, že tvar, pre ktorý bola podaná prihláška ochrannej známky, nemá rozlišovaciu spôsobilosť.

25 V predmetnej veci je potrebné uviesť, že dotknuté výrobky, t. j. údeniny (Wurstwaren), sa predávajú nielen v mäsiarstvach, ale aj v obchodných domoch v priestoroch vyhradených na tento účel, ako aj v oddeleniach chladených výrobkov. Ide teda o výrobky bežnej spotreby, ktoré sú určené priemernému spotrebiteľovi Európskej únie.

26 Pokiaľ ide o prihlasovaný tvar, a to o zoradenie viacerých párkov, treba konštatovať, že sa odlišuje od bežného a najrozšírenejšieho tvaru dotknutých výrobkov, a to od tvaru párku.

27 Okrem toho je potrebné uviesť, že žalobca proti tomuto konštatovaniu nenamieta. Žalobca totiž sám uvádza, že prihlasovaný tvar sa skladá z viacerých párkov vzájomne zoradených postrehnuteľným spôsobom, ktorý, hoci sa ako celok podobá na praclík, úplne nepreberá takýto tvar. Odvolací senát teda správne posúdil, že trojrozmerná ochranná známka, pre ktorú sa zápis žiadal, je zložená z piatich odlišných párkov, ktoré sú na svojich koncoch navzájom spojené. V predmetnej veci je preto potrebné

preskúmať posúdenie rozlišovacej spôsobilosti tvaru zoradenia párkov odvolacím senátom, a to z hľadiska dojmu, ktorý toto zoradenie vyvoláva ako celok.

28 Pokiaľ ide po prvé o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého prihlasovaný tvar má rozlišovaciu spôsobilosť, pretože v rámci tohto tvaru nie sú párky prezentované oddelene, ale sú zoradené, treba zdôrazniť, že ako správne uviedol odvolací senát, skutočnosť, že párky sú navzájom spojené svojimi koncami na účely ich uskladnenia a predaja ako celku, je bežnou obchodnou praxou.

29 Pokiaľ ide po druhé o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého rozlišovacia spôsobilosť prihlasovaného tvaru vyplýva tiež zo skutočnosti, že takýmto zoradením si párky nezachovávajú svoj tradičný podlhovastý a okrúhly tvar, treba uviesť, že žalobca sa obmedzuje na porovnanie prihlasovaného tvaru, ktorý spočíva v zoradení viacerých párkov, s tvarom jedného párku, ktorý považuje za typický. Za predpokladu, že je dotknuté zoradenie postrehnuteľné, ako to uznáva aj sám žalobca, je takéto porovnanie zjavne irelevantné, takže toto tvrdenie nie je vecne podložené.

30 Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobca, z preskúmania oboch tvrdení vo vyššie uvedených bodoch 28 a 29 vyplýva, že žalobca nepreukázal, v čom sa prihlasovaný tvar zjavne odchyľuje od obvyklého tvaru prezentácie párkov v obchode.

31 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že priemerný spotrebiteľ nebude pri dotknutých výrobkoch, t. j. údeninách, vnímať prihlasovaný tvar ako údaj o ich obchodnom pôvode, keďže ide o výrobky bežnej spotreby.

32 Tento záver nemožno spochybniť tvrdením žalobcu, podľa ktorého skutočnosť, že párky sú prezentované v zoradenom tvare, ktorý má sám osebe spojitosť so známym tvarom, a to s praclíkom, ktorý patrí do iného odvetvia potravinárskych výrobkov, pre spotrebiteľa tiež nepredstavuje bežnú prezentáciu výrobku.

33 Ako to totiž uznáva aj sám žalobca, hoci sa prihlasovaný tvar podobá na praclík, úplne tento tvar nepreberá. Preto hoci prihlasovaný tvar predstavuje osobitnú, takmer nezvyčajnú prezentáciu údenín, ako to už bolo uvedené v bode 30 vyššie, nič to nemení na skutočnosti, že priemerný spotrebiteľ si tento tvar nestotožní s praclíkom a bude vnímať len zoradenie vzájomne spojených piatich párkov.

34 Tento záver nemožno spochybniť ani tvrdením žalobcu, podľa ktorého sa prihlasovaný tvar o to významnejšie odchyľuje od bežného tvaru prezentácie dotknutých výrobkov, že použitie fantazijného tvaru prezentácie údenín na účely podpory predaja je už samo osebe novým fenoménom.

35 Podľa ustálenej judikatúry totiž osobitný koncept uvádzania na trh, ktorý prihlasovateľ ochrannej známky uskutočňuje alebo predpokladá uskutočniť, ktorý teda závisí od výberu dotknutého podniku a môže byť zmenený po vykonaní zápisu, je faktorom, ktorý nemôže mať vplyv na posúdenie spôsobilosti ochrannej známky na zápis [rozsudky Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, DaimlerChrysler/ÚHVT (TELE AID), T-355/00, Zb. s. II-1939, bod 42; z 30. apríla 2003, Axions a Belce/ÚHVT (Tvar cigary hnedej farby a tvar zlatého ingotu), T-324/01 a T-110/02, Zb. s. II-1897, bod 36].

36 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že odvolací senát správne právne posúdil, že prihlasovaný tvar nemá rozlišovaciu spôsobilosť podľa článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94.

37 Je preto namieste zamietnuť jediný žalobný dôvod žalobcu ako nedôvodný, a teda žalobu zamietnuť v plnom rozsahu.

O trovách

38 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je namieste zaviazať ho v súlade s návrhom ÚHVT na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Pán Thomas Rotter je povinný nahradiť trovy konania.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 5. mája 2009.

Podpisy